

Meteorītu muzejs vērs durvis Asteroīdu dienā 30. jūnijā un 4. jūlijā

Informāciju presei sagatavoja Latvijas Astronomijas biedrība (LAB) un projekts Meteoriti.LV.

Jau sesto reizi pasaulē un Latvijā tiks organizēti Asteroīdu dienas pasākumi visu vecuma grupu un zināšanu līmeņu interesentiem. 2020. gadā sakarā ar Covid-19 ārkārtas stāvokli daudzās valstīs Asteroīdu diena tiks pieminēta vai organizēta virtuāli. Latvija būs viens no apmēram 100 aktīvajiem punktiem pasaulē, kur pasākumi tiks organizēti klātienē Meteorītu muzejā Rīgā, Nīcgales ielā 3a. Pirms gada šādu punktu bija vairāk nekā 2000. Tiesa, arī Meteorītu muzejā būs jāievēro īpaši epidemioloģiski piesardzības noteikumi, jādezinficē rokas, bet iekšelpās ļoti ieteicami sejas apsēji. Lai piedalītos Asteroīdu dienas pasākumos otrdien, 30. jūnijā, un sestdien, 4. jūlijā, no plkst. 14:00 līdz 20:00, nepieciešama iepriekšēja elektroniska pierēģistrēšanās konkrētam ierašanās laikam. To varat veikt muzeja vietnē www.meteoriti.lv.

Asteroīdu dienas kustība pasaulē un Latvijā aizsākās 2015. gadā, apmēram divus gadus pēc gadsimta lielākā meteorīta nokrišanas Čelabinskā, izvērtējot tā radītos postījumus un liekot pārvērtēt mūsu civilizācijas kosmisko draudu riskus. Apzinoties šīs problēmas globālo nopietnību, ar ANO rezolūciju Asteroīdu diena tika pasludināta par ikgadēju starptautiski atzīmējamu notikumu. Par tās datumu tika izvēlēts 30. jūnijs, kas ir gadadiena 1908. gada Tunguskas katastrofai.

Rīgā “Asteroīdu dienas Latvijā 2020” pasākumos būs iespējams apskatīt dažādus unikālus eksponātus, kas atlidojuši pie mums gan no Saules sistēmas asteroīdu joslas, gan Mēness un Marsa. Būs iespēja uzzināt, kādas ir galvenās īpašības, lai atšķirtu meteorītu no Zemes iežiem jeb nemeteorītiem. Runāsim par asteroīdu iespējamajiem draudiem Zemei un civilizācijai, mūsu gatavību šo draudu novēršanai, kā arī citiem tematiem. Apmeklētāji varēs uzdot un saņemt atbildes uz saviem jautājumiem par kosmosa tematiku.

Šogad Asteroīdu dienas laikā īpašu vērtību pievērsīsim Latvijas meteorītiem. Tādi pavisam ir tikai četri – Līksna (1820), Birži (1863), Nereta (1864) un Baldone (1890). Joprojām esam piektā Latvijas meteorīta meklējumos, bet visas līdzšinējās potenciālo meteorītu analīzes ir bijušas negatīvas.

Svētdien, 12. jūlijā Meteorītu muzejā ar Asteroīdu dienas zīmi tiks rīkots vēl viens īpašs pasākums par godu pirmajam zināmajam Latvijas teritorijā nokritušajam meteorītam – “Līksnas meteorītam – 200”. Ierašanās uz šo pasākumu tikai ar iepriekšēju elektronisku vietas rezervāciju.

Asteroīdu dienas kustības iniciatori 2014. gada nogalē bija astrofizikis un grupas *Queen* basģitārists Braians Mejs (*Brian May*), nodibinājuma B612 vadītāja Danica Remija (*Danica Remy*), Apollo astronauts Rastijs Šveickarts (*Rusty Schweickart*) un vācu filmu producentis Grigorij Rihters (*Grigorij Richters*). Kustībai īsā laikā no dažādām valstīm pievienojās zinātnieki, astronauti, inženieri, finanšu un biznesa līderi, mākslinieki un daudzi citi idejas atbalstītāji. Pirmā Asteroīdu diena pasaulē un Latvijā tika organizēta 2015. gada 30. jūnijā. Vairāk par asteroīdu dienu angļu valodā lasiet vietnē asteroidday.org.

Latvijas Astronomijas biedrība apvieno astronomijas profesionāļus un interesentus, lai popularizētu astronomiju. LAB biedri piedalās žurnāla “Zvaigžņotā Debess” veidošanā, vada debess novērojumus Latvijas Universitātes Astronomiskajā tornī un organizē regulāras informatīvas sanāksmes. Plašāka informācija LAB vietnē www.lab.lv.

Projekta Meteoriti.LV mērķis ir veicināt meteorītikas un ar to saistīto zinātņu attīstību un popularizēšanu Latvijā. Meteorītu muzejs atrodas Nīcgales ielā 3a, Rīgā. Plašāka informācija vietnē www.meteoriti.lv.

Papildu materiāli preses relīzei: www.meteoriti.lv/preses-relizes

Kārlis Bērziņš
LAB valdes loceklis
Tel.: 25453600